

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ

19.11.2002

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Α. Σύνοψη κυριότερων παρατηρήσεων

Το Πανελλήνιο Βιομηχανικό Συνέδριο του ΣΕΒ το έτος 2000 πρότεινε τη δημιουργία ενός Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας (ΕΣΑ) ως αναγκαίου οργάνου για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Σήμερα, έχει ήδη ξεκινήσει να λειτουργεί, καθώς το Υπουργείο Ανάπτυξης ανταποκρίθηκε στην ανάγκη να καταστήσουμε την ανταγωνιστικότητα στόχο πρώτης προτεραιότητας.

Στο παρελθόν γνωρίσαμε αντίστοιχες προσπάθειες που εκφυλλίστηκαν βαθμιαία χωρίς να παράγουν ουσιαστικό έργο. Βασικός στόχος λοιπόν των προτάσεών μας που ακολουθούν είναι να εξασφαλίσουμε ότι το ΕΣΑ θα αρχίσει να **παράγει ουσιαστικό έργο για περίοδο τουλάχιστον μέχρι το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας**. Φυσικά αναγνωρίζουμε ότι διαχρονικά, με τις αλλαγές των συνθηκών θα καθίσταται αναγκαία και η συνεχής προσαρμογή της λειτουργίας του ΕΣΑ. Άρα χρειάζεται μικρή και ευέλικτη δομή.

Οι προτάσεις μας εκκινούν από τέσσερις βασικές διαπιστώσεις:

Πρώτη διαπίστωση: Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας είναι ο μόνος καθοριστικός παράγοντας της δυνατότητας της οικονομίας να αναπτύσσεται και να συγκλίνει πραγματικά προς την οικονομία των εταιρών μας. Η ανταγωνιστικότητα όμως δεν εξαρτάται μόνο από τις δικές μας υλοποιήσεις, εξαρτάται και από την πορεία των ανταγωνιστών μας. Δεν χρειάζεται απλώς να τρέχουμε, απαιτείται να τρέχουμε ταχύτερα από τους ανταγωνιστές μας.

Άρα προτείνουμε:

Έργο του ΕΣΑ είναι η χάραξη γενικής στρατηγικής για την Ανταγωνιστικότητα, αναδεικνύοντάς την σε κύρια προτεραιότητα της Ελληνικής Οικονομίας. Θα παρακολουθεί εάν η στρατηγική υλοποιείται με συνέπεια και εγκαίρως στην πράξη. Ταυτόχρονα θα παρακολουθεί και θα συγκρίνει δομές, διαδικασίες, νόμους, χρόνους, απόδοση με τις ανταγωνίστριες χώρες.

Δεύτερη διαπίστωση: Για να γίνουμε ανταγωνιστικότεροι χρειάζεται προσπάθεια σε όλο το μέτωπο των δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τις επιχειρηματικές επιδόσεις. Δεν αρκούν μόνο οι προσπάθειες των επιχειρήσεων και των εργαζομένων σε αυτές. Χρειάζεται να βελτιωθεί δραστικά και το περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν. Και αυτό δεν είναι αντικείμενο ενός μόνο Υπουργείου.

Άρα προτείνουμε:

Να συμμετέχουν στο ΕΣΑ οι κοινωνικοί εταίροι και τα υψηλόβαθμα στελέχη από τα αρμόδια Υπουργεία.

Τρίτη διαπίστωση: Η στρατηγική για την ανταγωνιστικότητα πρέπει να αποτελεί κορυφαία επιλογή της εθνικής μας πολιτικής. Χρειάζεται δέσμευση των φορέων επιτελικών αποφάσεων.

Άρα προτείνουμε:

Οι κοινωνικοί εταίροι και η κυβέρνηση να εκπροσωπούνται στο ΕΣΑ σε ανώτατο επίπεδο, δηλαδή με τους Προέδρους τους και τους αρμόδιους Υπουργούς. Το συμβούλιο θα πρέπει να υποβάλει τριμηνιαία έκθεση στον πρωθυπουργό της χώρας και στον πρόεδρο της βουλής.

Τέταρτη διαπίστωση: Πρόσφατες επιτυχίες προσπάθειας συνεργασίας μεταξύ κυβέρνησης και κοινωνικών εταίρων, όπως, π.χ., η Εθνική Συντονιστική Επιτροπή για το Ευρώ, στηρίχθηκαν σε μία μικτή, λιτή, επιτελικού χαρακτήρα γραμματεία με συμμετοχή τεχνοκρατών - εμπειρογνώμωνων επιτελικών Υπουργείων και των κοινωνικών εταίρων. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίστηκε άριστη συνεργασία, χαμηλό κόστος και μη γραφειοκρατική λειτουργία.

Άρα προτείνουμε:

Να δημιουργηθεί μικρή Επιτελική Επιτροπή που θα υποστηρίζει το ΕΣΑ στην οποία θα συμμετέχουν εμπειρογνώμονες οριζόμενοι από τα αρμόδια Υπουργεία και τους κοινωνικούς εταίρους.

B. Η Σύνθεση του ΕΣΑ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης δεν έχει κάποια επίσημη πρόβλεψη για την σύνθεση του ΕΣΑ. Εντούτοις, καθώς θα αναλάβει κρίσιμο ρόλο, η σύνθεσή του πρέπει να αποφασισθεί με συγκεκριμένες αρχές και κριτήρια. Βάσει του αναγνωρισμένου ρόλου, αλλά και του ζωτικού τους ενδιαφέροντος, προτείνεται να ορισθεί ότι συμμετέχουν οι θεσμικοί συνομιλητές κυβέρνηση – κοινωνικοί εταίροι.

Ανάλογα με το εάν το ΕΣΑ θα ασχοληθεί μόνο με τους κλάδους αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης ή εναλλακτικά με όλους τους κλάδους της οικονομίας, προτείνονται τα εναλλακτικά σενάρια Α και Β για τη σύνθεση του ΕΣΑ:

Από την Κυβέρνηση

Σενάριο Α: Για τους κλάδους αρμοδιότητάς του Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργοί Ανάπτυξης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, Εργασίας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκπρόσωπος του Γραφείου του Πρωθυπουργού.

Σενάριο Β: Για όλους τους κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας Επιπλέον των ανωτέρω οι Υπουργοί Γεωργίας και Ναυτιλίας.

Από τους Κοινωνικούς Εταίρους

Σενάριο Α: Οι υπογράφοντες την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Σενάριο Β: Στους παραπάνω προστίθενται οι εκπρόσωποι των Ξενοδόχων όπως και ΠΑΣΕΓΕΣ, Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών.

Προτείνεται το Σενάριο Β.

Γ. Αντί της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων - Επιτελική Επιτροπή (ΕΕ)

Ρόλος – Λειτουργίες

Το ΕΣΑ χρειάζεται αποτελεσματική υποστήριξη.

Οι ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης δεν επαρκούν.

ΆΡΑ αντί της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων προτείνεται η οργάνωση μιας Επιτελικής Επιτροπής, = Επιτελικό Όργανο, με αρμοδιότητες:

- ✓ Ανάλυση της στρατηγικής του ΕΣΑ σε δράσεις
- ✓ Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των δράσεων
- ✓ Εισήγηση επί των συμπερασμάτων προς το ΕΣΑ
- ✓ Εισήγηση γενικώς προς το ΕΣΑ για οποιαδήποτε θέμα κρίνεται αναγκαίο.

Σύνθεση της ΕΕ

- Εκπρόσωποι των Υπουργείων Ανάπτυξης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, Εργασίας, Παιδείας και Θρησκευμάτων.
- 3 Εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων.
- 3 Εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργοδοτών.
- 1 Ειδικός Επιστήμονας.

Με απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται ως πρόεδρος της Επιτελικής Επιτροπής ένα από τα μέλη της.

Πρέπει να σημειωθεί ότι επειδή η ΕΕ είναι το κύριο εργαλείο λειτουργίας του ΕΣΑ θα σχετίζεται σε βάση in –out με τους εξής:

- Υποστηρικτικοί Φορείς
- ΚΕΤΑ
- Παρατηρητήριο ΜΜΕ.

Προϋπολογισμός

Περιορισμένος αλλά συγκεκριμένος περίπου €3 εκ. σύνολο και για τα 4 χρόνια του ΕΠΑΝ 2003 –2006.

Δ. Υποστηρικτικοί Φορείς (ΙΟΒΕ, ΙΝΕ, ΚΕΠΕ)

Το έργο των υποστηρικτικών Φορέων ταυτίζεται με το έργο της Εκτελεστικής Γραμματείας. Συγκεκριμένα οι Υποστηρικτικοί Φορείς είναι υπεύθυνοι για:

- ✓ Υποστήριξη στον Πρόεδρο της Επιτελικής Επιτροπής (ΕΕ).
- ✓ Συλλογή, επικαιροποίηση και αξιολόγηση των αποφασισμένων δεικτών ανταγωνιστικότητας.
- ✓ Επαναλαμβανόμενες έρευνες Ανταγωνιστικότητας.
- ✓ Εκτίμηση των επιπτώσεων στην Ανταγωνιστικότητα για τις επικείμενες κανονιστικές ρυθμίσεις και νόμους.
- ✓ Παρακολούθηση των αποφασισμένων από το ΕΣΑ ενεργειών για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και αναφορές επί των εξελίξεων.

Όλες οι δράσεις των Υποστηρικτικών Φορέων αναφέρονται στην ΕΕ.

Ε. Περιφερειακά Συμβούλια Ανάπτυξης = Περιφερειακές Επιτροπές Ανταγωνιστικότητας¹ (ΠΕΑ).

Κύριο έργο τους :

- ✓ Εγκρίνουν και αποφασίζουν την Περιφερειακή Αναπτυξιακή Στρατηγική.
- ✓ Αντιμετωπίζουν ειδικά θέματα ανταγωνιστικότητας πέραν εκείνων που σχετίζονται με τα έργα και την κατανομή επενδύσεων που είναι έργο των Περιφερειακών Συμβουλίων.

Σύνθεση:

Κοινωνικοί Εταίροι σε Περιφερειακό Επίπεδο (πχ ΣΒΒΕ) :

- Ένας από τον ΣΕΒ
- Ένας από τους Εκπρόσωπους Εμπόρων
- Ένας Εκπρόσωπος από την ΓΣΕΒΕΕ
- Δύο Εκπρόσωποι από την ΓΣΕΕ
- Δύο Εκπρόσωποι από την ΑΔΕΔΥ
- Ένας από την Γενική Γραμματεία Περιφέρειας
- Δύο από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- Ένας από τα ΚΕΤΑ που πρέπει να λειτουργήσουν χωρίς καθυστέρηση

Ένας από τους παραπάνω ορίζεται ως πρόεδρος.

Προϋπολογισμός

Μικρός: περίπου €250.000 / περιφέρεια

Σύνολο € 3,3 εκ και για τα 4 έτη του ΕΠΑΝ.

Οι προϋπολογισμοί των ΠΕΑ καλύπτουν μόνο λειτουργικά έξοδα. Ο προϋπολογισμός των ΚΕΤΑ θα χρησιμοποιηθεί για χρηματοδότηση δράσεων ανταγωνιστικότητας που θα αποφασίζονται από με τις ΠΕΑ.

ΣΤ. Υποστηρικτικοί Φορείς των ΠΕΑ

Ως υποστηρικτικοί Φορείς των Περιφερειακών Επιτροπών Ανταγωνιστικότητας προτείνονται:

- i. Τα ΚΕΤΑ κάθε περιφέρειας.
- ii. Οι Κοινωνικοί Εταίροι σε περιφερειακό επίπεδο

Το έργο των υποστηρικτικών Φορέων των ΠΕΑ θα είναι παρόμοιο με το έργο των Υποστηρικτικών Φορέων του ΕΣΑ.

Ζ. Σύστημα Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Εφαρμογής της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής

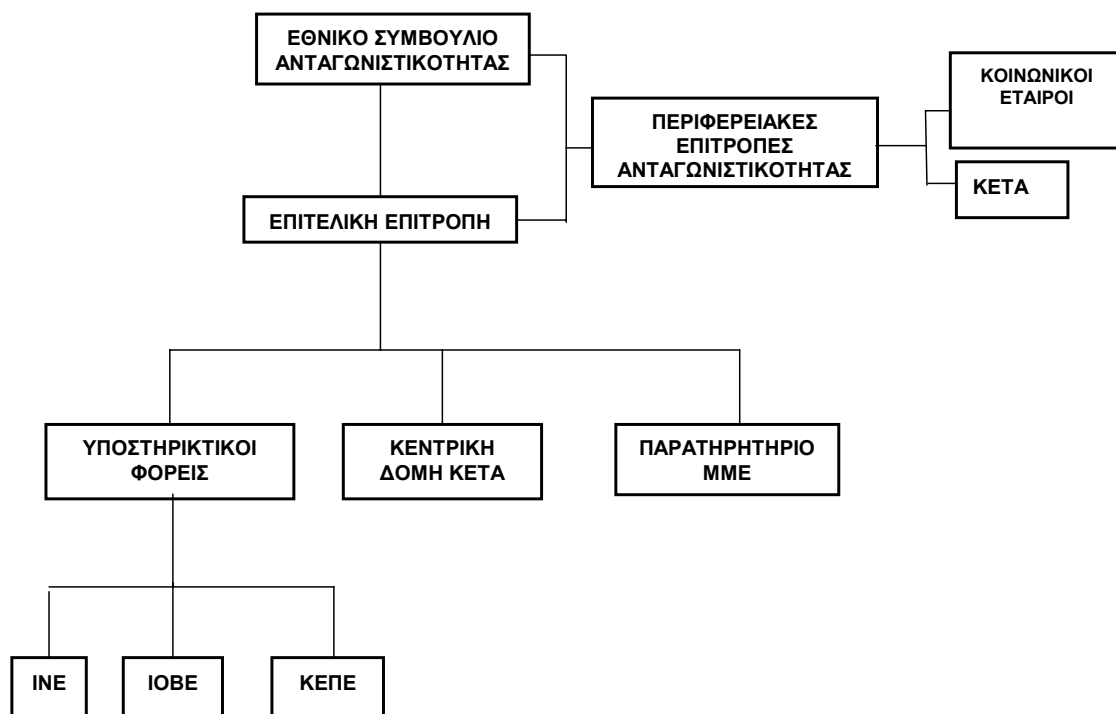
- i. Συντάσσεται ένα στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο με προδιαγραφές που εισηγείται η Επιτελική Επιτροπή, αποφασίζει το Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας και εκπονείται από κοινού από ΙΟΒΕ, ΙΝΕ και ΚΕΠΕ.

---

¹ Για λόγους σημειολογίας μετονομάσαμε τα Περιφερειακά Συμβούλια Ανάπτυξης (ΠΣΑ) σε Περιφερειακές Επιτροπές Ανταγωνιστικότητας (ΠΕΑ) για να μην δημιουργείται σύγχυση με τα Περιφερειακά Συμβούλια που λειτουργούν στα πλαίσια της σημερινής περιφερειακής διοίκησης.

- ii. Με βάση αυτό η Επιτελική Επιτροπή έχει την ευθύνη να ετοιμάζει εκθέσεις για την πορεία υλοποίησης της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

A. Στόχοι Προτεραιότητας

1. Παρακολούθηση και σύγκριση όλου του κανονιστικού και νομοθετικού πλαισίου με ανταγωνίστριες χώρες. Μεταφορά βέλτιστων πρακτικών στην χώρα μας.
2. Εύρεση μηχανισμών για να υλοποιηθούν οι στόχοι της Λισσαβόνας
3. Απορύθμιση κρατικών παρεμβάσεων και άρση αντικινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων
4. Απλοποίηση όλων των διαδικασιών
5. Αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα όλων των νέων νόμων και κανονιστικών πράξεων.
6. Μηχανισμοί περιορισμού της Διαφθοράς.
7. Προώθηση της συσχέτισης πληρωμών και παραγωγικότητας στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα.
8. Κίνητρα στις Επιχειρήσεις για την Ανάπτυξη Νέων Τεχνολογιών και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.
9. Διαδικασίες ελέγχου και βελτίωσης της ποιότητας των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών.
10. Χάραξη στρατηγικής που θα οδηγήσει στον διπλασιασμό των Τουριστικών Εσόδων (σε συνεργασία με φορείς)

B. Το Περιβάλλον και Ειδικότεροι Στόχοι

Οι συνθήκες που θα επικρατήσουν στο μέλλον μετά την διεύρυνση της ΕΕ αποτελούν ένα νέο περιβάλλον που δημιουργεί μεγάλες ευκαιρίες για ανάπτυξη, αλλά και κινδύνους.

Η πρόκληση για την ελληνική οικονομία είναι να χειρισθεί αποτελεσματικά τις ευκαιρίες και να αποτρέψει τους κινδύνους. Και αυτό αφορά όλους τους εμπλεκόμενους στην παραγωγική διαδικασία.

Διακρίνονται δύο κατηγορίες εξειδίκευσης των στόχων της στρατηγικής του ΕΣΑ.

B.1 Στόχοι σε σχέση με τις Επιχειρήσεις

Το **ΕΣΑ** πρέπει να εξασφαλίσει στις επιχειρήσεις το κατάλληλο περιβάλλον ώστε η επιχείρηση:

- Να προσανατολισθεί προς την παγκόσμια αγορά έχοντας ως κύριο στόχο τον πελάτη.
- Να οργανώσει την πρόσβαση της σε επιχειρηματικά ή κλαδικά δίκτυα
- Να προσαρμόσει την παραγωγή της στα διεθνή πρότυπα, εφαρμόζοντας τις τεχνικές του benchmarking.
- Να βελτιώνει συνεχώς το κόστος της με μέτρα αύξησης της παραγωγικότητας, και με σύντμηση της αλυσίδας διανομής.
- Να επιδιώκει συνεργασίες και συμμαχίες με στόχο την πραγματοποίηση οικονομικών κλίμακας.
- Να επιδιώκει τη διαφοροποίηση των προϊόντων της και των υπηρεσιών που παρέχει.
- Να δώσει έμφαση στην έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.
- Να προχωρήσει σε επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, κυρίως για τη διεύρυνση του γνωστικού επιπέδου των εργαζομένων, κατανοώντας ότι η γνώση αποτελεί σήμερα το σημαντικότερο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Να προσφέρει στον εργαζόμενο ένα καλό εργασιακό περιβάλλον με απολαβές ανάλογες με τις επιδόσεις του.

B.2. Στόχοι σε σχέση με το Κράτος

Προτεραιότητα του ΕΣΑ θα πρέπει να είναι να συμβάλλει δραστικά:

1. στον ριζικό εκσυγχρονισμό του κράτους
2. στην συνεχή προσαρμογή του στις νέες συνθήκες
3. στην δημιουργία ενός κράτους φιλικού προς τον πολίτη και την επιχείρηση, με λιγότερους ελέγχους και περισσότερη καθοδήγηση.
4. Στην αξιολόγηση και βελτίωση της απόδοσης σε όλα τα επίπεδα δημόσιας διοίκησης.